

2009. évi LXXIV. törvény

az ágazati párbeszéd bizottságokról és a középszintű szociális párbeszéd egyes kérdéseiről¹

Az Országgyűlés annak érdekében, hogy elősegítse a munkavállalók és a munkáltatók érdekképviselői között a középszintű szociális párbeszéd fejlődését, e szervezetek érdekvédelmi és érdekképviselői jogainak érvényesülését, valamint meghatározza az ágazati párbeszéd intézményrendszerének kereteit, s ezzel hozzájáruljon az ágazati politikák megalapozásához, a rendezett munkaügyi kapcsolatok erősítéséhez, a munkabéke megteremtéséhez és fenntartásához, a munkafeltételek javításához, az ágazati kollektív szerződések elterjedéséhez, az Európai Unió gyakorlatára is figyelemmel az alábbi törvényt alkotja:

Általános rendelkezések

1. § (1) E törvény hatálya kiterjed

- a) a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (a továbbiakban: Mt.) hatálya alá tartozó munkavállalók és munkáltatók párbeszéd bizottságot alkotó érdekképviselőire,
- b) az ágazati, alágazati, szakágazati, illetve a rehabilitációs párbeszéd bizottságra,
- c) a szociális párbeszédrel kapcsolatos feladatot ellátó kormányzati szervekre,
- d) az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsára.

(2) Az (1) bekezdés a) pontjában foglaltakon túlmenően, a megváltozott munkaképességű dolgozókat foglalkoztató munkáltatók érdekképviselőire abban az esetben is kiterjed a törvény hatálya, ha az érdekképviselőben tagsággal rendelkező munkáltatók a 19. § (3) bekezdésének c) pontja szerint a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény hatálya alá tartoznak.

2. § (1) A munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő kérdésekben a szociális partnerek ágazati, alágazati, szakágazati (a továbbiakban: ágazati) szinten, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjait érintően párbeszédet folytathatnak, e célból kétoldalú szociális párbeszéd bizottságot hozhatnak létre.

(2) Az ágazati párbeszéd bizottság (a továbbiakban: ÁPB) a munkaügyi kapcsolatokat és a munkaviszonyt érintő ágazati jelentőségű kérdésekben az ágazati munkáltatói érdekképviselőket (a továbbiakban: munkáltatói oldal) és az ágazati szakszervezeteket (a továbbiakban: munkavállalói oldal) részvételével működő kétoldalú szociális párbeszédet folytató testület.

(3) ÁPB hozható létre ágazati, alágazati, szakágazati szinten. Egy ágazatban, alágazatban, szakágazatban egy bizottság jöhet létre.

(4) Az alacsonyabb szinten létrehozott ÁPB a magasabb szintű ÁPB-től függetlenül működik, feladatai teljesítését illetően a magasabb szintű ÁPB nem utasíthatja. Az al-, illetve szakágazati szintű párbeszéd bizottságra az ágazati ÁPB-re vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, kivéve, ha e törvény eltérően rendelkezik.

Az ágazati párbeszéd bizottság hatásköre

3. § Az ÁPB feladata az ágazat kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése, az ágazati szintű autonóm szociális párbeszéd megvalósítása, amelynek célja a megfelelő munkafeltételek kialakítása, a munkabéke megőrzése és a munkaerő-piaci folyamatok jogszerűségének előmozdítása.

4. § (1) Az ÁPB az ágazat helyzetét, fejlődését, gazdasági és munkaügyi folyamatait érintő kérdésekkel foglalkozik. Az ÁPB keretei között az ÁPB oldalai, illetve az oldalon részt vevő érdekképviselők

- a) egymást tájékoztatják,
- b) konzultációt folytatnak,
- c) az ÁPB álláspontját, javaslatát összefoglaló nyilatkozatot adnak ki.

(2) Az ÁPB-ben e törvény rendelkezései alapján erre jogosultak

- a) kollektív szerződést, illetve egyéb megállapodást köthetnek,
- b) kérhetik a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztését a társadalmi párbeszédért felelős minisztertől (a továbbiakban: miniszter).

(3) Az ágazatban dolgozók, valamint az ágazatban működő munkáltatók érdekeit jelentősen érintő, az (1) bekezdésben meghatározott kérdésekben az ágazatban hatáskörrel rendelkező államigazgatási szerv köteles tájékoztatást adni az ágazatban működő ÁPB részére, illetve az ÁPB kezdeményezésére konzultálni.

Az ágazati párbeszéd bizottság tagsága, létrejötte, megszűnése

5. § ÁPB-t - a 8. §-ban szereplő kivétellel - a 6-7. §-ban foglalt feltételeknek megfelelő, azonos ágazatba tartozó ágazati munkáltatói érdekképviselők és ágazati szakszervezetek hozhatnak létre.

6. § (1) E törvény alkalmazásában érdekképviselő, illetve érdekképviselői szövetség az egyesülési jogról szóló törvény szerint létrejött társadalmi szervezet,

a) amelynek alapszabályában szereplő elsődleges célja a munkavállalók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek előmozdítása és megvédése (a továbbiakban: szakszervezet), vagy

b) amelynek alapszabályában meghatározott céljai között szerepel a munkáltatók munkaviszonnyal kapcsolatos érdekeinek védelme és képviselése.

(2) Ágazati az az érdekképviselő, amely az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően tevékenységét ágazati szinten szervezi és

- a) munkavállalókból, illetve szakszervezetekből vagy
- b) munkáltatókból, illetve munkáltatókat tömörítő érdekképviselői szervezetekből álló tagsággal rendelkezik.

7. § (1) Az ágazati szintű szociális párbeszédben részt vehet:

a) az a munkavállalói érdekképviselő (a továbbiakban: ágazati szakszervezet), amely

aa) az adott ágazatban legalább tíz munkáltatónál, alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezetet működtet, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik és az e munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatott érdekképviselői tagok létszáma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámának egy százalékát, vagy

ab) legalább három munkáltatónál, ahol az érdekképviselő alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működött, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik, az érdekképviselői tagok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának tíz százalékát, vagy

ac) azon munkáltatóknál, ahol alapszabálya szerint képviselőre jogosult szervezet működött, illetőleg tisztségviselővel rendelkezik, az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottsághoz intézett kérelem benyújtását megelőző három éven belüli legutolsó üzemi tanácsi választásokon a jelöltjei által együttesen megszerzett redukált szavazatok száma eléri az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatottak számának öt százalékát. E feltétel szempontjából figyelmen kívül kell hagyni az olyan munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak létszámát, ahol üzemi tanácsot, illetve megbízottat jogszabályi előírás szerint nem lehet választani;

b) az a munkáltatói érdekképviselő (a továbbiakban: ágazati munkáltatói érdekképviselő),

ba) amelynek - az adott ágazatba főtevékenysége szerint besorolt - tagjai foglalkoztatják az ágazatban munkaviszonyban álló munkavállalók legalább öt százalékát, vagy

bb) amelynek, vagy amely tagszervezeteinek legalább negyven, az ágazatba főtevékenysége alapján besorolt munkáltató a tagja.

(2) Ha az ágazati érdekképviselő tevékenysége több ágazatra terjed ki, nyilatkozik arról, hogy az (1) bekezdésben meghatározott adatok az egyes ágazatok között - tényleges ágazati jelenlétének megfelelően - milyen arányban oszlanak meg. Az érdekképviselőt abban az ágazatban lehet ágazatinak tekinteni, amely vonatkozásában a megosztott adatok megfelelnek az (1) bekezdésben szereplő mértéknek.

(3) Ha

a) a munkáltató több munkáltatói érdekképviselőnek, ágazati érdekképviselőnek, illetve

b) a munkáltatói érdekképviselő több ágazati érdekképviselőnek

is tagja, nyilatkoznia kell, hogy adatait melyik munkáltatói érdekképviselőnél milyen arányban vegyék számításba. Ezt a szabályt kell megfelelően alkalmazni abban az esetben is, ha a szakszervezet több szakszervezeti szövetségnek is tagja.

(4) Az (1)-(3) bekezdésben foglaltakon túl az ÁPB tagja olyan ágazati érdekképviselő lehet, amely e tevékenységét legalább két éve folytatja. Az e feltételnek való megfelelést jelenti, ha

a) az érdekképviselőt érintő jogutódlás - így különösen átalakulás, szétválás, összeolvadás -, illetve

b) érdekképviselői szövetség létrehozatala esetén legalább egy jogelőd vagy tag érdekképviselő e tevékenységét a jogutódlás, illetve az érdekképviselői szövetség létrejöttétől közvetlenül megelőzően legalább két évig megszakítás nélkül folytatta.

(5) A (4) bekezdésben szereplő feltételnek való megfelelés hiányában akkor lehet az érdekképviselő az ÁPB tagja, ha a 21. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti határozat alapján e feltételnek megfelelő valamennyi, az ÁPB létrehozatalában részt vevő, illetve az ÁPB-ben tag ágazati érdekképviselő hozzájárul ÁPB-tagságához.

(6) Az ágazati szintű szociális párbeszédben való részvétel feltételeinek elérése érdekében a munkavállalók, illetőleg a munkáltatók érdekképviselői egymással koalícióra léphetnek.

8. § A 6-7. §-ban foglaltaktól eltérően, e törvény alapján a

munkáltatói érdekképviselőt megillető jogosultságokkal rendelkezik az a munkáltató vagy azoknak a munkáltatóknak az összessége, amelynél a munkaviszonyban foglalkoztatottak száma együttesen eléri az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százalékát, feltéve, hogy munkáltatói érdekképviselőt alapítására az egyesülési jogról szóló törvényben az alapító tagok legkisebb létszámára vonatkozó feltétel teljesítésének igazolt hiánya miatt nem került sor.

9. § (1) Legalább egy ágazati munkáltatói érdekképviselő és legalább egy ágazati szakszervezet kezdeményezheti ÁPB létrehozását, feltéve, hogy az adott ágazatban ÁPB nem működik, illetve létrehozását még nem kezdeményezték.

(2) A kezdeményezést - az ágazat, valamint a kezdeményezőzők (4) bekezdés *b)* pontjában szereplő adatainak megjelölésével - a miniszter hivatalos lapjában nyilvánosságra kell hozni. A nyilvánosságra hozatal időpontjától számított harminc napig más, e törvény feltételeinek megfelelő érdekképviselő is írásban tájékoztathatja a megalakításban való részvételi szándékáról a kezdeményezőket, illetve az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottságot (a továbbiakban: ÁRMB).

(3) A harminc napos határidő leteltével a kezdeményező és a részvételi szándékukat bejelentő érdekképviselők ÁPB létrehozásáról állapodnak meg.

(4) Az ÁPB létrehozásáról szóló megállapodásnak tartalmaznia kell:

a) az erre irányuló nyilatkozatot,

b) az ÁPB munkáltatói, illetve munkavállalói oldalain részt vevő érdekképviselők felsorolását, nevük, székhelyük, valamint a képviselőikre jogosult személy megjelölésével,

c) a 13. § (1) bekezdésének megfelelően az ÁPB működésének rendjét, továbbá

d) a szervezetek képviselőinek aláírását.

(5) A (4) bekezdés szerinti megállapodást aláíró érdekképviselők eljuttatják

a) a megállapodás egy-egy eredeti példányát a miniszternek és - a 21. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt eljárás lefolytatását kezdeményező kérelem benyújtásával egyidejűleg - az ÁRMB-nek;

b) az ÁPB-ben való, 6-8. § szerinti részvétel és - erre vonatkozó megállapodás hiányában - a 12. § (1) bekezdésében foglalt jogosultságok megállapításához szükséges érdekképviselői adatokat - a 21. § (1) bekezdés *a)* pontjában foglalt eljárás lefolytatását kezdeményező kérelem benyújtásával egyidejűleg - az ÁRMB-nek.

(6) Az (5) bekezdés *a)* pontja szerint megküldött megállapodást a miniszter hivatalos lapjában haladéktalanul nyilvánosságra kell hozni.

(7) Az ÁPB az ÁRMB 21. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján meghozott határozata jogerőre emelkedésének napján jön létre.

10. § (1) Az ÁPB-hez megalakítását követően tagként csatlakozhat minden ágazati munkáltatói érdekképviselő, illetve ágazati szakszervezet, amely megfelel az e törvényben előírt feltételeknek.

(2) A csatlakozás feltétele, hogy az ágazati érdekképviselő e szándékát jelezze az ÁPB-nek, valamint - a tagság feltételeinek igazolásához szükséges adatokkal - az ÁRMB-nek, és ez alapján az ÁRMB megállapítsa a jogosultság fennállását.

11. § (1) Az ÁPB megszűnik, ha

a) tagjai megállapodnak megszűnésében,

b) a működési területére tartozó valamennyi ágazatot törlik a Gazdasági Tevékenységek Egységes Ágazati Osztályozási Rendszeréből (a továbbiakban: TEÁOR),

c) az egyik oldalon valamennyi ÁPB-tag tagsága megszűnik, vagy

d) a 8. §-ban foglalt esetben a munkáltatónál vagy munkáltatóknál foglalkoztatottak száma az ágazatban munkaviszonyban állók létszámának nyolcvan százaléka alá csökken.

(2) Az érdekképviselőt ÁPB-tagsága megszűnik, ha

a) az érdekképviselő jogutód nélkül megszűnik,

b) az érdekképviselőt az ÁPB-ből kilép,

c) az érdekképviselőt az adott ágazatban megszünteti érdekképviselői tevékenységét, vagy

d) valamely, az érdekképviselőnek minősüléshez, illetve az ÁPB-ben való részvételhez előírt feltételnek nem felel meg.

(3) Az ÁPB, illetve az ÁPB-tagság megszűnését az ÁRMB állapítja meg, a megszűnés az ÁRMB határozatának jogerőssé válásával következik be.

Az ágazati párbeszéd bizottság működése, a tagok jogai

12. § (1) Az ÁPB tagjai - eltérő megállapodás hiányában - a következő jogosultságokkal rendelkeznek:

a) kizárólag tanácskozási joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselő, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján nem szerzett legalább 10 pontot, ideértve azt az esetet is, ha a mellékletekben szereplő szempontok szerinti megmértetését nem kérte;

b) döntési (szavazati) joggal rendelkezik az az ágazati érdekképviselő, amely az 1., illetve a 2. számú mellékletben meghatározott szempontok alapján legalább 10 pontot ért el.

(2) Reprezentatív

a) az az ágazati szakszervezet, amely az 1. számú mellékletben 1-3. sorszám alatt,

b) az az ágazati munkáltatói érdekképviselő, amely a 2. számú mellékletben 1-4. sorszám alatt

szereplő szempontokra együtt legalább 10 pontot kapott.

13. § (1) Az ÁPB működését a jogszabályok keretei között maga határozza meg. Ennek keretében írásban kell megállapítani:

a) az ÁPB konzultációs és döntéshozatali eljárását,

b) az ÁPB oldalait, illetve az egyes tagokat a 12. § alapján megillető jogosultságokat,

c) az oldalakon belüli szavazás rendjét vagy a (2) bekezdés szerinti szavazási rend alkalmazását,

d) az ÁPB szervezetét, tisztségviselőit.

(2) Ha a felek másként nem állapodtak meg az (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat illetően, az oldal álláspontjának azon, döntési joggal rendelkező ágazati érdekképviselőtek álláspontja tekinthető, amelyek az 1., illetve a 2. számú mellékletben szereplő szempontok szerint valamennyi, az oldalon döntési joggal rendelkező ágazati érdekképviselő által megszerzett pontszám kétharmadát együttesen megszerezték.

Az ágazati párbeszéd bizottságban kötött megállapodások, a kollektív szerződés megkötése és hatályának kiterjesztése

14. § (1) Az ÁPB

a) megállapodásokat köthet, illetve

b) kollektív tárgyalásokat folytathat kollektív szerződés létrehozása érdekében,

az Mt.-ben és az e törvényben meghatározott szabályok szerint.

(2) Egy ÁPB-ben egy ágazatra, al- vagy szakágazatra

vonatkozóan csak egy kollektív szerződés köthető.

(3) A kollektív szerződés kötésére irányuló tárgyalásokon az ÁPB valamennyi tagja tanácskozási joggal részt vehet.

(4) Az ÁPB-ben kollektív szerződés megkötésére az érdekképviselő akkor jogosult, ha alapszabálya, illetve legfelsőbb döntéshozó szerve erre felhatalmazza. Kollektív szerződéskötésre a munkáltató csak egy munkáltatói érdekképviselőnek adhat felhatalmazást.

(5) Az ÁPB-ben kollektív szerződés megkötésére az ÁPB egyes oldalain részt vevő valamennyi érdekképviselő együttesen jogosult.

(6) Ha a kollektív szerződés megkötése az (5) bekezdés alapján nem lehetséges, azt az oldal valamennyi döntési joggal rendelkező érdekképviselője együtt köti meg.

(7) Ha a kollektív szerződés megkötése a (6) bekezdés alapján sem lehetséges, azt az oldal reprezentatív érdekképviselői együtt kötik meg.

(8) Ha a kollektív szerződés megkötése a (7) bekezdés alapján sem lehetséges, annak megkötésére az egyes oldalakon azok a reprezentatív ágazati érdekképviselőtek jogosultak, amelyek együttesen megszerezték az oldalon szereplő reprezentatív érdekképviselőtek összpontszámának kétharmadát.

(9) Az (5)-(8) bekezdésben foglalt feltételeket az ÁPB oldalaira külön-külön kell figyelembe venni. Kollektív szerződés úgy is köthető, hogy az oldalak nem azonos bekezdés feltételei alapján váltak aláírásra jogosulttá.

(10) A 13. § (1) bekezdésének c) pontja, valamint (2) bekezdése a kollektív szerződés ÁPB-ben történő megkötése esetén nem alkalmazható.

(11) A kollektív szerződés - eltérő megállapodás hiányában - a megkötését követő tizenötödik napon lép hatályba. A munkáltatói érdekképviselő köteles elősegíteni, hogy a kollektív szerződést a tagjai által foglalkoztatott munkavállalók megismerjék.

15. § (1) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés hatálya kiterjed a kollektív szerződést kötő munkáltatói érdekképviselő tagjára és a vele munkaviszonyban álló munkavállalókra.

(2) Az ÁPB-ben kötött kollektív szerződés az ÁPB-hez később csatlakozó munkáltatói érdekképviselőt tartozó munkáltatókra, illetve a velük munkaviszonyban álló munkavállalókra abban az esetben terjed ki, ha az ÁPB-hez a kollektív szerződés megkötését követően csatlakozó munkáltatói érdekképviselő nyilatkozik arról, hogy az ÁPB-ben kötött kollektív szerződéshez is csatlakozik, továbbá

a) a munkáltatói érdekképviselőben tag munkáltatónál működő, kollektív szerződéskötésre jogosult szakszervezet, illetve szakszervezetek az Mt. 33. §-a (2)-(5) bekezdésének megfelelő alkalmazásával a kollektív szerződéshez való csatlakozással előzetesen egyetértenek, vagy

b) a munkáltatói érdekképviselőben tag munkáltatónál működő szakszervezet, illetve szakszervezetek és a munkáltatónál munkaviszonyban álló munkavállalók - ha a munkáltatónál működő szakszervezet, illetve szakszervezetek az Mt. 33. §-ának (6) bekezdése szerint kizárólag a kollektív szerződés megkötésére irányuló tárgyalás lefolytatására való jogosultsággal rendelkeznek, illetve üzemi tanács választása hiányában - a kollektív szerződéshez való csatlakozással előzetesen egyetértenek. A munkavállalóknak erről szavazniuk kell. A szavazás akkor érvényes, ha ezen a munkáltatónál foglalkoztatott munkavállalók több mint fele részt vesz.

16. § (1) Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több ágazati szakszervezet kötötte, és azt bármelyik szakszervezet felmondja, a kollektív szerződés akkor veszi hatályát, ha a szakszervezet részvétele nélkül a kollektív szerződés nem lett volna megköthető. E rendelkezés alapján nem illeti meg a felmondás joga a kollektív szerződéshez később csatlakozott munkáltatói érdekképviselő tagmunkáltatójánál képviselővel rendelkező szakszervezetet. Felmondás esetén a kollektív szerződés hatálya hat hónapos felmondási idő leteltével szűnik meg.

(2) Ha a kollektív szerződést az ÁPB-ben több munkáltatói érdekképviselő kötötte, és azt bármelyikük - ideértve a kollektív szerződéshez később csatlakozott munkáltatói érdekképviselőt is - felmondja, a kollektív szerződés az Mt. 39. §-ában szereplő határidő elteltéig csak az azt felmondó munkáltatói érdekképviselőhöz tartozó munkáltatókra nézve veszi hatályát.

(3) A kollektív szerződés hatályát veszti továbbá, amennyiben a megkötését követően bekövetkezett változás eredményeként a 14. § (5)-(8) bekezdésben foglalt feltételek egyike sem áll fenn.

17. § (1) Az ÁPB-ben megkötött kollektív szerződésnek a munkaviszonyból származó jogokat és kötelezettségeket, ezek gyakorlásának, illetve teljesítésének módját, az ezzel kapcsolatos eljárás rendjét érintő szabályainak hatályát - az ÁPB két oldala együttes kérelmének megfelelően az Országos Érdekegyeztető Tanács (a továbbiakban: OÉT) illetékes bizottsága, valamint az illetékes ágazati miniszter véleményének kikérése után - a miniszter az ágazatba fűtvekenység alapján besorolt munkáltatókra kiterjesztheti. Ha a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték, a kiterjesztésre - a szerződést kötő szervezetek együttes kérelme esetén - e törvény szabályainak megfelelő alkalmazásával kerülhet sor.

(2) A kiterjesztés feltétele, hogy a kollektív szerződés aláíró munkáltatói érdekképviselőket tag munkáltatók együttesen az ágazatban munkaviszonyban állók többségét foglalkoztassák, valamint - amennyiben a kollektív szerződést nem az ÁPB-ben kötötték - a kötő ágazati szakszervezetek között legyen legalább egy, a 12. § (2) bekezdés a) pontja szerint reprezentatív minőségű érdekképviselő.

(3) A kollektív szerződés hatálya nem terjeszthető ki, ha a kollektív szerződés jogszabállyal ellentétes, illetve az ágazatban korábban kiterjesztett és tágabb személyi hatályú ágazati kollektív szerződésben foglaltaknál kedvezőtlenebb rendelkezést tartalmaz. E rendelkezés alkalmazása szempontjából tágabb személyi hatályú kollektív szerződésnek minősül az ágazaton belüli, magasabb szintű ÁPB-ben kötött kollektív szerződés.

(4) A miniszter eljárására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás eljárási szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy az ügyben a Ket. 112. §-a szerinti újrafelvételi eljárásnak nincs helye.

18. § (1) A kiterjesztés hatályát veszti, ha

a) a bíróság jogszabálysértés miatt a kiterjesztésre vonatkozó határozatot hatályon kívül helyezi, illetve

b) a miniszter a kiterjesztést az arra vonatkozó szabályok megfelelő alkalmazásával visszavonja.

(2) Ha a kollektív szerződések nyilvántartásához érkezett bejelentés alapján a miniszter tudomására jut a kiterjesztett hatályú kollektív szerződés megszűnése - ideértve azt az esetet

is, ha a kollektív szerződés a 16. § (1), illetve (3) bekezdése alapján szűnik meg -, illetve ha a kiterjesztés 17. § (2) bekezdésében foglalt feltételei nem állnak fenn, a kiterjesztést határozatával visszavonja. A visszavonás hatálybalépésére - figyelemmel a (3) bekezdésben foglaltakra is - legkorábban az utolsó módosításra vonatkozó kiterjesztéstől számított egy év elteltével kerülhet sor.

(3) A miniszter a kiterjesztéssel kapcsolatos, valamint a kiterjesztés visszavonásáról szóló határozatát, továbbá a kiterjesztett hatályú kollektív szerződés szövegét a Magyar Közlönyben közzéteszi. A határozat a közzététel napjától számított 30 nap elteltével lép hatályba.

A megváltozott munkaképességűek és az őket foglalkoztatók érdekképviselői közötti szociális párbeszéd

19. § (1) A Rehabilitációs Párbeszéd Bizottság (a továbbiakban: RPB) a különböző ágazatokban foglalkoztatott megváltozott munkaképességű dolgozókat képviselő szakszervezetek és a megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltatók érdekképviselői közötti - a munkaügyi kapcsolatok és a munkaviszony, valamint a foglalkoztatás kérdéseiben folytatott - kétoldalú szociális párbeszéd fóruma.

(2) Az RPB-re az ÁPB-re vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni, a 14-18. § kivételével. Ettől eltérően, az RPB-ben a 14. § (1) bekezdés a) pontja szerint megállapodások köthetők.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakon túlmenően, az RPB-ben való részvétel és a jogosultságok szempontjából ágazati adatok helyett a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók adatait kell figyelembe venni. Megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknak minősülnek:

a) a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló jogszabály alapján vezetett nyilvántartásban szereplő munkáltatók,

b) a megváltozott munkaképességű munkavállalók foglalkoztatásához nyújtható költségvetési támogatásról szóló jogszabály alapján védett szervezeti szerződést kötött munkáltatók, továbbá

c) a költségvetési szervként működő szociális foglalkoztatók.

(4) A 7. §-ban foglaltaktól eltérően:

a) a rehabilitációs szociális párbeszédben az a szakszervezet vehet részt, amely:

aa) legalább tíz, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál szervezettel rendelkezik, és az e munkáltatóknál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban álló érdekképviselői tagok száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknál összesen foglalkoztatott munkavállalók egy százalékát, vagy

ab) legalább három, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatónál szervezettel rendelkezik, és az e munkáltatóknál munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban álló érdekképviselői tagok száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknál összesen foglalkoztatott munkavállalók tíz százalékát;

b) a rehabilitációs szociális párbeszédben az a munkáltatói érdekképviselő vehet részt, amelynek

ba) megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató tagszervezeteinél munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban állók száma eléri a megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatóknál alkalmazott munkavállalók összlétszámának öt százalékát, vagy

bb) legalább negyven, megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltató a tagja.

Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa

20. § (1) Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok Tanácsa (a továbbiakban: ÁPBT) a miniszter és az ágazati párbeszéd bizottságok munkavállalói, illetve munkáltatói oldalainak képviselőiből álló háromoldalú testület. Feladata, hogy intézményi keretben nyújtson az ÁPB-k működéséhez szükséges koordinációs tevékenység ellátásához. Ennek keretében az ÁPBT, illetve annak oldalai

- a) egymást tájékoztatják,
- b) véleményt nyilváníthatnak,
- c) javaslatot tehetnek,
- d) nyilatkozatot adhatnak ki.

(2) Az ÁPBT

a) megalkotja az ÁPBT döntéshozatala rendjéről, szervezetéről és működéséről szóló alapszabályt és az ÁPBT munkatervét,

b) konzultál a kétoldalú autonóm párbeszéd finanszírozásának rendjéről,

c) a 22. §-ban szabályozott eljárás alapján javaslatot tesz a miniszternek az ÁRMB tagjainak személyére.

(3) Az ÁPBT tagjai az ÁPB-k munkavállalói, illetve munkáltatói oldala által delegált ágazatonkénti egy-egy képviselő, valamint a miniszter képviselői. Az ÁPB-k oldalai maguk alakítják ki az oldalt alkotó személyek delegálásának és visszahívásának rendjét.

(4) Ha az ágazatban több szinten működik ÁPB, a (3) bekezdésben foglalt jogosultság a legmagasabb szinten működő ÁPB-t illeti meg. Ha az ágazatban ágazati szintű ÁPB helyett több al- vagy szakágazati szintű ÁPB működik, akkor az alágazati szintű ÁPB-k, ha alágazati szintű ÁPB sem működik, a szakágazati szintű ÁPB-k közösen jelölik a képviselőt.

(5) Amennyiben az ágazatban több szinten működött ÁPB, és a (2) bekezdésben foglalt jogosultsággal rendelkező ÁPB megszűnt, az általa delegált képviselő ÁPBT tagsága megszűnik, és a (3)-(4) bekezdés megfelelő alkalmazásával új képviselő delegálására kerül sor.

(6) Az ÁPBT titkársági teendőinek ellátásáról a miniszter gondoskodik.

Az Ágazati Részvételt Megállapító Bizottság

21. § (1) Az ÁRMB kérelemre megállapítja,

a) hogy az érdekképviselő megfelel-e az ágazati párbeszéd bizottságban való, a 6-8. § szerinti részvétel feltételeinek, továbbá

b) az ÁPB jogszerű létrejöttének, valamint megszűnésének tényét.

(2) Az ÁRMB - a 13. § (1) bekezdésének b)-c) pontja szerinti megállapodás hiányában - megállapítja, hogy az érdekképviselő a 12. § (1) bekezdésében foglalt

jogosultságok gyakorlásához kapcsolódóan hány ponttal rendelkezik.

(3) Az ÁRMB kérelemre megállapítja, hogy az érdekképviselő

a) megfelel-e az ágazati reprezentativitás feltételeinek, továbbá

b) a kollektív szerződés kiterjesztéséhez szükséges, a 17. § (2) bekezdésében meghatározott feltételnek.

(4) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott kérdéseket illetően az ÁRMB ismételt megállapító határozatot hoz:

a) a megelőző határozat jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével, illetve

b) ha az ágazati érdekképviselő, amelynek jogos érdekét a határozat érinti, a megelőző határozat jogerőre emelkedésétől számított három év elteltét követően azt kezdeményezi.

(5) Az ÁRMB eljárására a Ket. szabályait kell alkalmazni azzal, hogy

a) kiadmányozásra jogosult vezetőnek az ÁRMB tagjai által maguk közül választott elnököt kell tekinteni,

b) az ügyben a Ket. 112. §-a szerinti újrafelvételi eljárásnak nincs helye,

c) az ÁRMB határozata a Ket. 115. §-a szerinti felügyeleti eljárás keretében nem változtatható meg és nem semmisíthető meg,

d) az ÁRMB határozata ellen közigazgatási eljárásban rendes jogorvoslatnak nincs helye, a felek a (6) bekezdésben foglaltaknak megfelelően a határozat bírósági felülvizsgálatát kezdeményezhetik.

(6) Az ÁRMB határozata ellen az ágazati érdekképviselő, amelynek jogos érdekét a határozat érinti, a Fővárosi Munkaügyi Bírósághoz fordulhat. A bíróság a jogszabálysértő határozatot megváltoztathatja.

(7) Az ÁRMB jogerőre emelkedett határozatait a miniszter hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(8) Az ÁRMB a jogszabályok keretei között maga határozza meg működésének szabályait.

22. § (1) Az ÁRMB hat - elsősorban a munkaügyi közvetítésben, döntőbíráskodásban jelentős tapasztalattal rendelkező -, büntetlen előéletű tagból álló testület.

(2) Az ÁRMB két tagját a miniszter delegálja.

(3) Az ÁRMB további két-két tagját az ÁPBT

a) munkáltatói oldala, illetve

b) munkavállalói oldala

választja meg, az ÁPBT tagjai által állított jelöltek közül. Az ÁPBT minden tagja legfeljebb két jelöltet állíthat.

(4) Az ÁRMB tagjainak választása esetén a jelölés és a választás határidejét és időpontját, a lebonyolítás rendjét e törvény keretei között az ÁRMB három oldala két-két képviselőjéből álló választási bizottság határozza meg. A választási bizottság gondoskodik a jelölés és a szavazás lebonyolításáról, a szavazatok megszámlálásáról, az eredmény megállapításáról és közzétételéről. A szavazásra az oldal valamennyi szervezetét meg kell hívni.

(5) A jelöltek közötti választás szavazással történik. Az ÁPBT munkáltatói, illetve munkavállalói oldalának minden tagját (a továbbiakban: választásra jogosult) egy-egy szavazat illeti meg.

(6) A választásra jogosultak legfeljebb két jelöltre adhatják le szavazatukat. A munkáltatói, illetve munkavállalói jelöltekre csak az adott oldalhoz tartozó választásra jogosult szavazhat.

(7) A szavazás akkor érvényes, ha a választásra jogosultak legalább kétharmada a szavazáson részt vesz. A szavazat akkor érvényes, ha

a) abból egyértelműen megállapítható, hogy azt mely jelöltre adták le, és

b) abban legfeljebb két személy megjelölésére került sor.

(8) Megválasztottnak azt a két jelöltet kell tekinteni, akik a leadott érvényes szavazatok közül a legtöbbet megszerezték, feltéve, hogy a megszerzett szavazatok száma személyenként meghaladta az összes leadott szavazat számának felét.

(9) Ha a szavazás érvénytelen, illetve - részben vagy egészben - eredménytelen, azt a tagok teljes körű megválasztásáig meg kell ismételni.

(10) Az ÁRMB tagjait a miniszter bízza meg öt évre.

(11) Az ÁRMB tagjának megbízatása megszűnik:

a) a megbízás lejártának időpontjában,

b) ha a miniszter az általa delegált tag megbízatását visszavonja,

c) ha a választásra jogosultak a tagot visszahívják,

d) a tag lemondásával, illetve

e) ha a tag tevékenységét legalább hat hónapig nem látja el,

f) a tag halálával,

g) az összeférhetlenség megállapítását követő tizedik napon, amennyiben a tag az összeférhetlenséget eddig az időpontig nem szünteti meg,

h) ha bűnösségét bíróság szándékos bűncselekmény elkövetésében jogerősen megállapította, az ítélet jogerőre emelkedésének napján.

(12) A visszahívásra a választás szabályait kell megfelelően alkalmazni.

(13) Az ÁRMB tagság megszűnése esetén a tagot delegáló oldal a (3)-(9) bekezdés megfelelő alkalmazásával harminc napon belül, a (11) bekezdés a) pontjában foglalt esetben a megbízás lejártának időpontjáig az ÁRMB-be új tagot választ.

23. § (1) Az ÁRMB tagja nem lehet olyan személy, aki ÁPB-tagsággal rendelkező ágazati érdekképviselőben választott tisztségviselői beosztást tölt be vagy ágazati érdekképviselő képviselője egy ÁPB-ben. E személy legkésőbb a miniszter 22. § (10) bekezdés alapján adott megbízásával egyidejűleg az összeférhetlenséget eredményező tagságát, megbízatását köteles megszüntetni.

(2) Az ÁRMB tagja nem vehet részt olyan érdekképviselői ÁPB-tagsághoz, illetve reprezentativitáshoz előírt feltételeknek való megfelelése elbírálásában,

a) amellyel vagy amelynek tagszervezetével munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll, vagy annak választott tisztségviselője, illetve hivatalos képviselője,

b) ha olyan érdekképviselővel áll munkaviszonyban, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban, vagy annak választott tisztségviselője, illetve hivatalos képviselője, amelynek a vizsgált szervezet tagszervezete.

(3) A (2) bekezdésben szereplő összeférhetlenségi szabályt az ott felsorolt körülmény megszűnésétől számított egy éven belül is alkalmazni kell.

(4) Az ÁRMB-tag köteles haladéktalanul írásban bejelenteni a miniszternek, ha vele szemben törvényben meghatározott összeférhetlenségi ok merül fel, illetve ha tagsága fennállása alatt összeférhetetlen helyzetbe kerül, egyúttal az összeférhetetlen helyzetet megszüntetni.

(5) A miniszter az összeférhetlenségről való tudomásszerzés után haladéktalanul köteles harminc napos

határidő kitűzésével írásban felszólítani az ÁRMB tagját az összeférhetlenség okának megszüntetésére.

(6) Amennyiben az ÁRMB tagja

a) írásbeli bejelentésével egyidejűleg, vagy

b) a miniszter felszólításának kézbesítésétől számított harminc napon belül

az összeférhetlenséget nem szünteti meg, ÁRMB-tagsága az

a), illetve b) pontban meghatározott időpontban megszűnik.

Adatkezelés

24. § (1) Az ÁRMB - határozata meghozatala érdekében - a következő adatokat kezelheti:

a) az érdekképviselő elnevezése, székhelye, képviselőjének neve;

b) az OÉT munkavállalói, illetve munkáltatói oldalán résztvevő országos szövetséghez való tartozás;

c) a nemzetközi ágazati érdekképviselői tagság;

d) munkáltatói érdekképviselő esetén:

da) az adott érdekképviselőhöz tartozó munkáltatók neve, székhelye, adószáma, fő tevékenységének TEÁOR szerinti besorolása,

db) a munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjainál a tárgyévvel megelőző évben munkaviszonyban állók átlagos statisztikai állományi létszáma,

dc) a munkáltatói érdekképviselőnek az ágazatba besorolt munkáltató tagjai tárgyévvel megelőző második év éves nettó árbevétele;

e) munkavállalói érdekképviselő esetén:

ea) azon munkáltatók neve, székhelye, statisztikai számjele, amelynél szervezettel vagy képviselővel rendelkezik,

eb) az ea) pontban meghatározott munkáltatóknál - munkáltatóként - munkaviszony keretében foglalkoztatott munkavállalók létszáma, valamint ebből az érdekképviselői tagok száma,

ec) a legutóbbi üzemi tanácsi választáson elért redukált szavazatok száma azoknál a munkáltatóknál, amelyeknél szervezettel rendelkezik.

(2) Az ÁRMB természetes személy szakszervezeti hovatartozásáról adatokat - az (1) bekezdés a) pontjában foglalt esetet kivéve - nem kezel.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak figyelembevételével az ÁRMB az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 16. § (6) bekezdése, valamint 52. § (7) bekezdés c) pontja alapján a munkaügyi hatóságnál rendelkezésre álló adatokból a munkáltatónál foglalkoztatottak számára vonatkozó összesített adatokat is felhasználhatja.

(4) Az adatokat az ÁRMB határozatának jogerőre emelkedésétől számított öt év elteltével, de legkorábban a következő, azonos szervezet részvételi jogosultsága alapját képező adatot megállapító határozat jogerőre emelkedését követő harminc nap elteltével törölni kell.

(5) A kezelt adatok közül az (1) bekezdés d) pontjának dc) alpontjában, valamint e) pontjában meghatározott adatok nem nyilvánosak. Azokba csak az ÁRMB tagja, valamint az ÁRMB tevékenységét segítő, a 25. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti feladatot ellátó munkatárs tekinthet be. Ezen túlmenően, az ÁPB oldalának tagjaira vonatkozó, e bekezdés szerinti adatokba betekinthetnek az oldal tagjai is. A betekintési joggal rendelkezők - e törvény eltérő rendelkezése hiányában - az e bekezdésben meghatározott adatokat harmadik személy részére nem adhatják át.

(6) A kezelt adatok - személyazonosító adatok nélkül - statisztikai célra felhasználhatók, illetőleg azokból statisztikai célra adat szolgáltatatható.

A szociális párbeszéd működési feltételei

25. § (1) A miniszter

- a) támogatja az ÁPB-k szakmai programjainak megvalósulását,
- b) elősegíti az ÁPB-k működésével összefüggő adminisztratív, gazdálkodási, pénzügyi, információs tevékenység ellátását,
- c) biztosítja az ÁPB-k, valamint az ÁPBT működésének infrastrukturális feltételeit,
- d) biztosítja az ÁRMB működését, ideértve az ÁRMB működéséhez szükséges adminisztratív és technikai feladatok ellátásának személyi feltételeit.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottakra az ÁRMB 21. § (1) bekezdésének b) pontja alapján hozott jogerős határozatával elismert ÁPB jogosult.

(3) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottak forrása a Munkaerőpiaci Alap, mértéke a munkáltatók és a munkavállalók által a tárgyévet megelőző második évben ténylegesen befizetett járulék 0,08%-a.

Értelmező rendelkezések

26. § E törvény alkalmazásában

1. *szociális párbeszéd*: a szociális partnerek közötti kétoldalú kommunikáció, amely magában foglalja a rendszeres információcserét, a konzultációt, a kollektív tárgyalást, megállapodások létrehozását, közös szakpolitikák kidolgozását és megvalósítását;

2. *szociális párbeszéd bizottság*: kétoldalú - munkáltatói és munkavállalói érdekképviseletek részvételével az e törvény által előírt módon létrejött - fórum, amely lehet ágazati, alágazati, szakágazati, szakmai, illetve a munkavállalók meghatározott csoportjait érintő bizottság; e törvény alkalmazásában magasabb szintű ÁPB-nek minősül a kevesebb számjegyű TEÁOR-kóddal jelölt ágazatban létrejött ÁPB;

3. *megállapodás*: az ÁPB tagjai által elfogadott - különösen - állásfoglalás, ajánlás vagy cselekvési program, amely létrejöhét tárgyalás és konzultáció eredményeként is;

4. *tárgyalás*: olyan egyeztetés és vita, amelynél a döntés meghozatalának jogszabályban előírt vagy az ÁPB tagjai által előzetesen meghatározott feltétele a fórum egyetértése, azaz megállapodása. Így megállapodás szükséges

a) az ÁPB számára törvényben rögzített egyetértési jog gyakorlásához,

b) az ÁPB tagjai által előzetesen vállalt közös döntéshozatal (együtt döntés) esetén,

c) az ÁPB ajánlásának vagy javaslatának megfogalmazásához a döntéshozatalra feljogosított szerv vagy személy számára,

d) kollektív szerződés kötéséhez (kollektív tárgyalás);

5. *konzultáció*: a szociális párbeszéd során folytatott, tárgyalásnak nem minősülő véleménycsere, az álláspontok érdemi megvitatása; konzultáció esetén megállapodás hiányában is dönthet az arra feljogosított szerv vagy személy;

6. *szociális partnerek*: a munkáltatói érdekképviselet és a szakszervezet;

7. *fórum*: az Ágazati Párbeszéd Bizottság, a Rehabilitációs Párbeszéd Bizottság;

8. *TEÁOR-kód*: a tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszere szerinti kód, amely a vállalkozás

(munkáltató) cégbírósági bejegyzésében főtevékenységként szerepel;

9. a) *ágazat*: két számjegyű TEÁOR-kóddal,

b) *alágazat*: három számjegyű TEÁOR-kóddal,

c) *szakágazat*: négy számjegyű TEÁOR-kóddal

jelzett tevékenységi terület; magasabbnak a kevesebb számjeggyel jelzett szintet kell tekinteni;

10. *redukált szavazat*: az üzemi tanács, illetve megbízott (együtt: üzemi tanács) választáson a szakszervezet jelöltjeire leadott érvényes szavazatok száma és az üzemi tanács tagjainak száma egytizedes pontossággal meghatározott hányadosa;

11. *koalíció*: a munkavállalók, illetőleg a munkáltatók érdekképviseleti szervezeteinek megállapodása arról, hogy a kétoldalú szociális párbeszéd fórumai részvételi feltételeinek való megfelelés céljából adataikat együtt kell figyelembe venni, és hogy a szociális párbeszéd folyamatában együttesen, egy szervezetként járnak el;

12. *nettó árbevétel*:

a) a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény hatálya alá tartozó gazdasági társaság esetén - a törvény 72. §-a alapján - az előző évben értékesített termékek, anyagok, áruk és teljesített szolgáltatások árkiegészítéssel és felárral növelt, fogyasztási adóval, engedményekkel csökkentett - általános forgalmi adót nem tartalmazó - ellenértéke,

b) egyéni vállalkozó esetén az általános forgalmi adóval csökkentett bevétel,

c) egyszerűsített vállalkozói adózást választó adóalany esetén a bevétel,

d) az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulást választó adóalany esetén az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény 3. §-a (2) bekezdésében meghatározott, az általános forgalmi adóval csökkentett bevétel.

Záró rendelkezések

27. § (1) Ez a törvény - a (2) bekezdésben foglalt kivételekkel - a kihirdetését követő 45. napon lép hatályba.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól eltérően e törvény

a) 21-23. §-a, 24. §-ának (1)-(2) és (4)-(6) bekezdése, valamint 28. §-ának (4) bekezdése a kihirdetést követő 8. napon,

b) 7. § (1) bekezdésének ac) pontja, valamint 1. számú mellékletének 1. pontja az (1) bekezdésben meghatározott időponttól számított három év elteltével lép hatályba.

(3) E törvény hatálybalépésével egyidejűleg hatályát veszti az Mt. 34-35. §-a, a 36. § (1) bekezdéséből a „(34. §)” szövegrész.

28. § (1) A 7. § (1) bekezdés ac) pontjának, a 12. § (1) bekezdése a)-b) pontjának, (2) bekezdése a) pontjának, valamint a 13. § (2) bekezdésének alkalmazása során az e törvény hatálybalépését követően tartott üzemi tanács választásokon elért eredményt lehet figyelembe venni. Ezzel összefüggésben a 27. § (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott időpontig terjedő időszakban az 1. számú melléklet 2-5. pontjaiban foglalt szempontok alapján kell az egy munkavállalói érdekképviseletre jutó legfeljebb 100 pontot meghatározni. Ennek során az 1. számú melléklet

a) 2. pontjában található 25 pont helyett 47 ponttal,

b) 3. pontjában található 20 pont helyett 38 ponttal

kell számolni.

(2) Az e törvény hatálybalépésekor érvényben lévő, „az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban” című, 2004. szeptember 22-én megkötött megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) alapján működő ÁPB-k a 21. § (1) bekezdésének b) pontjában szereplő, az ÁPB jogszerű létrejöttének tényét megállapító határozat jogerőre emelkedéséig, de legkésőbb 2010. január 1-ig a Megállapodásban foglaltaknak megfelelően tevékenységüket tovább folytatják, továbbá igénybe vehetik a törvény hatálybalépésekor a működésükhöz nyújtott állami támogatást.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott ÁPB-k legkésőbb e törvény hatálybalépésétől számított száznyolcvan napon belül nyújthatják be a 9. § (5) bekezdésében meghatározott adatok és okiratok csatolásával a 21. § (1) bekezdésében meghatározott kérelmet a (4) bekezdés rendelkezései alapján létrejött ÁRMB-nek.

(4) Az ÁRMB-t a 27. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott időponttól számított harminc napon belül létre kell hozni. Ennek során - a 22. § (2)-(9) bekezdésében foglaltaktól eltérően - a miniszter a törvény hatálybalépése előtt működő ÁPB-k véleményének kikérése után delegálja az ÁRMB hat tagját a 22. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek megfelelő személyek közül. Az ezen szabályok alapján létrejött ÁRMB eljárása során határozatait kilencven napos határidővel hozza meg. Az ÁRMB a (3) bekezdés alapján benyújtott kérelmek alapján hozott határozatok jogerőre emelkedéséig működik. Az ezen időpontig jogszerűen létrejött ÁPB-k munkáltatói, illetve munkavállalói oldalai, illetve a miniszter a 22. § alkalmazásával megválasztják, illetve delegálják az ezen időponttól működő ÁRMB tagjait.

(5) Az e törvényben szereplő jogosultságok és kötelezettségek szempontjából 2010. december 31-ig munkáltatói érdekképviselőnek kell tekinteni az e törvény hatálybalépése előtt alakult és „Az Ágazati Párbeszéd Bizottságok működésének feltételeiről és rendjéről a jogi szabályozás megalkotásáig terjedő időszakban” című, 2004. szeptember 22-én megkötött megállapodás alapján működő ÁPB-ben részt vett

a) munkáltatói érdekképviselő alapszabályában megnevezett, ott meghatározott ágazatban tevékenykedő ágazati tagozatát, továbbá

b) munkáltatói érdekképviselői tevékenységet ellátó egyesülést.

(6) A törvény hatálybalépését megelőzően ágazatra kiterjesztett kollektív szerződések hatályát a jelen módosítás nem érinti, arra az Mt. e törvény hatálybalépése előtt hatályos rendelkezéseit - hatályának megszűnéséig vagy módosításáig - továbbra is alkalmazni kell.

(7) A (6) bekezdésben foglaltaktól eltérően, e törvény hatálybalépése előtt ágazatra kiterjesztett kollektív szerződés módosításának kiterjesztésére 2010. január 1-jétől a korábban hatályos szabályok alapján nem kerülhet sor. Amennyiben az adott ÁPB-ben sor kerül kollektív szerződés megkötésére, e szerződés aláírásának időpontjában az e törvény hatálybalépése előtt ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés hatályát veszti.

(8) A 30. § rendelkezését az e törvény hatálybalépését követően indult bírósági eljárásokban kell alkalmazni.

29. § Felhatalmazást kap a társadalmi párbeszédért felelős miniszter, hogy rendeletben határozza meg:

a) a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztése részletes, valamint

b) az ÁRMB részére történő adatszolgáltatás, az adatok igazolása, az ÁPB-tagság, az ahhoz kötődő jogosultságok, illetőleg a reprezentativitás feltételei megállapításának, valamint az ÁPB megalakulása és jogszerű létrejötte megállapításának eljárási szabályait.

30. § A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 349. §-ának (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(5) A munkaügyi bíróság hatáskörébe tartozik a munkaügyi ellenőrzés, a munkavédelem keretében hozott közigazgatási határozat, a kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztésével kapcsolatosan hozott határozat, az Országos Érdekegyeztető Tanács, illetve az ágazati párbeszéd bizottság létrejöttével, az abban való részvétel, illetve gyakorolt jogosultságok tárgyában hozott határozat, a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvény alapján az állami foglalkoztatási szerv által hozott közigazgatási határozat, valamint a társadalombiztosítási határozat bírósági felülvizsgálata; ennek során a munkaügyi bíróság a XX. fejezet szabályai szerint jár el.”

31. § Az Mt. 31. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az ágazati párbeszéd bizottságban köthető kollektív szerződés létrejöttének, valamint e kollektív szerződés ágazatra történő kiterjesztésének feltételeiről külön törvény rendelkezik.”

32. § Az Mt. 41/A. §-a (2) bekezdésének c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szerint a felek kötelesek továbbá bejelenteni a kollektív szerződés]

„c) hatályának az ágazatra történő kiterjesztésével, illetve a kiterjesztés bármely okból való megszűnésével összefüggő, valamint a 36. §-ban foglaltakat érintő változását, továbbá”

33. § Az Mt. 53. §-a (3) bekezdésének helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Kormány az Országos Érdekegyeztető Tanácsban részt vevő országos szakszervezeti szövetségekkel konzultálva rendeletben határozza meg az üzemitanács-választás szavazólapjának tartalmát és a szakszervezeti reprezentativitás megállapítása érdekében az országos szavazatösszesítés módját és rendjét. Az ágazati (szakágazati) és területi szavazatösszesítés módjának és rendjének meghatározása tekintetében a Kormány az Országos Érdekegyeztető Tanács és az ágazati párbeszéd bizottságok véleményének kikérésével alkot rendeletet.”

1. számú melléklet a 2009. évi LXXIV. törvényhez

A munkavállalói érdekképviselők döntési jogosultságának, valamint reprezentativitásának szempontjai

Az ÁPB munkavállalói oldala az egyes szempontok alapján legfeljebb 100 pontot érhet el. Az egyes kritériumok alapján megszerezhető maximális pontszámot az adott kritériumnak megfelelő szervezetek között normatív módon, a szervezet 1-5. pontban meghatározott jellemzőivel arányosan kell felosztani.

1. Az adott ágazat területén a legutóbbi üzemi tanácsi választásokon elért eredmény

Az adott ágazat területén a legutóbbi üzemi tanácsi választásokon elért eredmény arányában 40 pont osztható fel, ha a választásra jogosultak 30%-a részt vett a választáson. Ha a részvétel 30%-nál alacsonyabb volt, a 40 pont arányosan csökkentve vehető figyelembe.

A számításban az ágazatba főtevékenység alapján besorolt, 15 fő felett foglalkoztató munkáltatóknál megtartott legutóbbi üzemi tanácsi választáson leadott összes redukált szavazatot kell figyelembe venni.

A szakszervezetek, illetve szakszervezeti szövetségek a legutóbbi üzemi tanácsi választáson elért eredménynek megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

2. Az aktív szakszervezeti tagok létszáma

A munkaviszonyban álló szakszervezeti tagok arányában összesen 25 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak összlétszáma felel meg 25 pontnak.

A szakszervezetek, illetve szakszervezeti szövetségek az ágazatban munkaviszonyban foglalkoztatott, tagdíjat fizető tagjaik létszámának megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

3. A kollektív szerződéses lefedettség

A kollektív szerződéses lefedettség alapján összesen 20 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban foglalkoztatottak összlétszáma felel meg 20 pontnak.

A munkavállalói érdekképviselők a részvételükkel kötött és az ágazatban hatályos, regisztrált kollektív szerződések által lefedett munkavállalói létszámmal arányosan részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy munkaviszonyban foglalkoztatottra több - munkahelyi, több munkáltató, vagy egy, illetőleg több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve az ágazatra kiterjesztett - kollektív szerződés vonatkozik, a halmozódás elkerülése érdekében a legmagasabb szintű kollektív szerződést kell figyelembe venni. Amennyiben van az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkavállalói érdekképviselők egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

4. Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) munkavállalói oldalán résztvevő országos munkavállalói szövetséghez való tartozás

Az OÉT munkavállalói oldalán résztvevő szövetséghez való tartozás arányában összesen 10 pont osztható fel.

Azok a munkavállalói érdekképviselők, amelyek tagjai valamely, az OÉT munkavállalói oldalán résztvevő országos szövetségnek, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

5. Az ágazat nemzetközi munkavállalói szervezeteihez való tartozás

Nemzetközi szakszervezeti szövetséghez való tartozás arányában összesen 5 pont osztható fel. Azok a munkavállalói érdekképviselők, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkavállalói szervezetének, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkavállalói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a többi négy feltétel alapján keletkező pontszámait 100/95-szörösükre kell emelni.

2. számú melléklet a 2009. évi LXXIV. törvényhez

A munkáltatói érdekképviselők döntési jogosultságának, valamint reprezentativitásának szempontjai

1. A képviselt gazdasági szervezeteknél munkaviszonyban állók létszáma

A képviselt gazdasági szervezeteknél munkaviszonyban állók létszáma arányában összesen 25 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenység alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban állók összlétszáma felel meg 25 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselők az ágazatba besorolt tagjaiknál munkaviszonyban állók létszámának arányában részesednek a felosztható pontszámból.

2. A képviselt gazdasági szervezetek által megtermelt éves nettó árbevétel

Az éves nettó árbevétel alapján összesen 25 pont osztható fel. Az ágazat éves nettó árbevétele felel meg 25 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselők az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt tagjaik éves nettó árbevételének megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

3. A munkáltatói érdekképviselő tagjainak száma

Az érdekképviselő tagjainak száma alapján összesen 20 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt munkáltatók száma felel meg 20 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselők az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt érdekképviselői tag munkáltatók számának megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

4. Kollektív szerződéses lefedettség

A kollektív szerződéses lefedettség alapján összesen 15 pont osztható fel. Az ágazatba főtevékenységük alapján besorolt munkáltatóknál munkaviszonyban állók összlétszáma felel meg 15 pontnak.

A munkáltatói érdekképviselők a maguk és tagszervezeteik által kötött és az ágazatban hatályos kollektív szerződések által lefedett munkavállalói létszámmal megfelelő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben egy munkaviszonyban álló foglalkoztatottra több - munkahelyi, több munkáltató, vagy egy, illetőleg több munkáltatói érdekképviselő által kötött, illetve az ágazatra kiterjesztett - kollektív szerződés vonatkozik, a halmozódás elkerülése érdekében a legmagasabb szintű kollektív szerződést kell figyelembe venni. Amennyiben van az ágazatra kiterjesztett hatályú kollektív szerződés, a szerződést kötő munkáltatói érdekképviselők egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

5. Az Országos Érdekegyeztető Tanács (OÉT) munkáltatói oldalán résztvevő országos munkáltatói szövetséghez való tartozás

Az OÉT tagság alapján összesen 10 pont osztható fel. Azok a munkáltatói érdekképviselők, amelyek tagjai valamely, az OÉT munkáltatói oldalán résztvevő országos szövetségnek, vagy maguk tagjai az OÉT-nek, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

6. Az ágazat nemzetközi munkáltatói szervezeteihez való tartozás

Nemzetközi ágazati szövetséghez való tartozás alapján összesen 5 pont osztható fel. Azok a munkáltatói érdekképviselések, amelyek tagjai az adott ágazat nemzetközi munkáltatói szervezetének, egyenlő arányban részesednek a felosztható pontszámból.

Amennyiben az adott ágazatban nincs nemzetközi munkáltatói szervezet, akkor az egyes szervezeteknek a többi öt feltétel alapján kapott pontszámait a 100/95-szörösükre kell

emelni.
